

BOEKBESPREKING

M. van den Bosch, M. C. Cadée & A. W. Janssen. Lithostratigraphical and biostratigraphical subdivision of Tertiary deposits (Oligocene - Pliocene) in the Winterswijk - Almelo region (eastern part of the Netherlands). - Scripta Geologica, 29: 1-167, 36 fig., 10 tab., 23 platen, 2 bijlagen. Uitgave Rijksmuseum van Geologie en Mineralogie te Leiden, 1975. Prijs f 65.-

Dit boek moet worden beschouwd als een lithostratigrafisch fundament van het gebied rond Winterswijk en oostelijk Twente. Het bestaat uit een deel dat de verschillende afzettingen definieert en een beschrijving van de fauna's die bij deze eenheden horen.

De auteurs verdelen de tertiaire sedimenten in genoemd gebied in zeven afzettingen. De Afzettingen van Ratum, Brinkheurne en Winterswijk behoren tot het Oligoceen, die van Aalten en Eibergen tot het Mioceen. De Afzettingen van Delden (Mio/Pliocene) en Lievelede (Pliocene) zijn de jongste. De Afzetting van Aalten wordt nog verdeeld in Laag van Miste en Laag van Stemerding. De Afzetting van Delden Staring, 1860 wordt opnieuw gedefinieerd. De andere lithostratigrafische eenheden werden ingevoerd. De beschrijvingen zijn helder. Na een algemene beschrijving volgen stratotype en verschillende parastratotypen. Als stratotypen worden boringen gekozen, als parastratotypen ook natuurlijke ontsluitingen. De boorprofielen van de stratotypen alsmede de korrelverdelingen van het sediment ervan zijn als bijlage 1 toegevoegd.

Het biostratigrafische deel beperkt zich voornamelijk tot mollusken en vertebraten. Enkele andere groepen worden vooraf summier aangeduid, waarbij vier tabellen met ostracoden er wat los bijhangen. De beschrijving van de molluskenfauna is gedegen, doch is slechts uitgebreid als zij nieuwe aspecten naar voren brengt. In de Afzetting van Brinkheurne worden twee biozone's onderscheiden: de *Cyclocardia kickxi*-*Astarte kickxi* Assemblage Zone en de *Serpula septaria*-*Ancistrosyrinx volgeri* Assemblage Zone. In de Afzetting van Aalten worden vier biozones onderscheiden: *Hiatella arctica* Acme Zone, *Astarte radiata* Acme Zone, *Spisula* sp. Acme Zone en *Limopsis aurita* Acme Zone. Deze biozones gaan in elkaar over en maken een hoek t.o.v. de grens Laag van Miste - Laag van Stemerding. Negentien pagina's voortreffelijke foto's illustreren de molluskenfauna's. Bijna achttien hiervan, alsook achttien tekstfiguren illustreren de nieuwe biozones. Het strekt de auteurs hierbij tot eer, dat zij ook de gewone soorten hebben afgebeeld. Jammer dat op plaat 6 de figuren 3 en 4 zijn omgewisseld. Van de vertebratenfauna worden gedeelten, die voldoende onderzocht zijn, beschreven. Deze zijn de haaienfauna van alle afzettingen, voor zover aanwezig, waarbij tevens het aantal onderzochte tanden wordt vermeld, alsook de walvisfauna van de Afzettingen van Eibergen en Zenderen. De beschrijving heeft een indicatief karakter. De kraakbeenvissen worden geïllustreerd met vier fotopagina's.

Het geheel wordt besloten met een discussie over stratigrafische correlaties van de lithostratigrafische eenheden en biozones met andere in noordwest Europa. Bijlage 2 geeft deze samenvattend weer.

Het werk onderscheidt zich door duidelijkheid en fraaie uitvoering. Hoewel deze factoren zich in de prijs wreken, moet eenieder die zich in de stratigrafie van het Tertiair van het Noordzeebekken interesseert met dit boek kennis gemaakt hebben.

V. W. M. van Hinsbergh